

На основу чл. 15. ст. 1. тач. 2. и чл. 19. Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености, достојности кандидата у поступку предлагања и избора носилаца јавнотужилачке функције, Саша Милошевић, јавни тужилац у Основном јавном тужилаштву у Бору, као кандидат за главног јавног тужиоца у Основном јавном тужилаштву у Бору, сачинио је

ПРОГРАМ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И УНАПРЕЂЕЊА РАДА ОСНОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА У БОРУ

I. Увод

Овим програмом износим предлоге за остваривање циљева у вези са побољшањем организације Основног јавног тужилаштва у Бору као државног органа, а све у циљу унапређења рада у том тужилаштву.

Сходно Закону о јавном тужилаштву и Правилником о управи у јавним тужилаштвима, организација рада и послови тужилачке управе су јасно одређени и овај програм предвиђа доследну примену наведених аката. Метод излагања у овом програму засниваће се на излагању постојећег стања у појединим областима организације рада Основног јавног тужилаштва у Бору и предлога у погледу унапређења постојећег стања, као и начине за такво унапређење.

II. Материјални и финансијски услови рада Основног јавног тужилаштва у Бору

Основно јавно тужилаштво у Бору користи службене просторије које се налазе у згради Градске управе града Бора са којим је закључен одговарајући уговор о закупу тих просторија.

Основно јавно тужилаштво у Бору не располаже довољним бројем канцеларија. Чињеница је да јавни тужиоци деле канцеларије са стручним сарадницима. Остале службе такође немају адекватну канцеларију, те се експедиција врши отежано. Не постоји одговарајућа просторија у којој би били смештени предмети извршења кривичних дела. Писарница Основног јавног тужилаштва у Бору није довољно пространа за несметано обављање свих послова, упркос залагању запослених.

Основном јавном тужилаштву у Бору била је уступљена канцеларија од стране Основног суда у Бору, која је опремљена уређајима за снимање, компјутерима и слично, али је иста на захтев Председника тог суда, а по одлуци Министарства правосуђа враћена Основном суду у Бору.

Имајући у виду да тужилаштво корист просторије Градске управе града Бора у укупној површини од само 140 метара квадратних, процењујем да је потребно обезбедити још 100 метара квадратних, како би се без потешкоћа обављао рад.

Напред описано незавидно стање материјалних услова рада није се одразило на обрађиваче предмета и остале запослене, тако да се и поред тога постиже ажурност у раду. Међутим, кандидат за место главног јавног тужиоца у Основном јавном тужилаштву у Бору треба да реши тај проблем и да обезбеди

адекватне услове за рад свих запослених.

Решење проблема у погледу материјалних услова рада лежи у промени зграде где би се обављали сви јавнотужилачки послови. При том, мислим да треба пронаћи просторије које би биле одговарајуће, односно задовољавале услове рада или би пак захтевале реновирање и адекватно опремање, у непосредној близини Основног суда. Заједно са тадашњим Основним јавним тужиоцем и запосленима извршио сам обилазак једне зграде, те смо заједно констатовали да су просторије у тој згради неадекватне и да захтевају велика улагања за њихово потпуно оспособљавање. Сматрам да треба наставити у том правцу и да се кроз будуће састанке са представницима из Министарства правде и других министарстава реши ово питање и да се у што скоријем периоду адекватне просторије обезбеде Основном јавном тужилаштву у Бору. Наравно за све нове просторије потребно је обезбедити одговарајући канцеларијски намештај, односно поред постојећег допунити до одговарајућег нивоа. С тим у вези, у предстојећем периоду у финансијском плану морају бити предвиђена и новчана средства за обезбеђење овог намештаја и потребне опреме.

У погледу финансијских услова рада ово тужилаштво је благовремено сачињавало одговарајуће финансијске планове којима је исказивало потребе за финансијским средствима и то за сваку протеклу буџетску годину. У погледу периодичног трансфера средстава, Државно веће тужилаца, односно Високи савет тужилаштва, благовремено је обавештавано о финансијским потребама за редован рад овог тужилаштва и дуговањима које исто има, како би се средства благовремено обезбедила. Међутим, претходних година долазило је до блокаде жиро рачуна овог тужилаштва услед извршења решења принудне наплате на име потраживања адвоката - бранилаца по службеној дужности. Решење овог проблема видим у благовременом требовању и преносу новчаних средстава рачуноводству Основног јавног тужилаштва у Бору, као и да се успостави најадекватнији редослед плаћања дуговања овог тужилаштва ради најекономичнијег коришћења расположивих средстава. Тиме би се у начелу предвидело руковање књиговодственим исправама на основу којих се врше плаћање, као и валидност и доспелост потраживања, основаност потраживања и евентуално оспоравање истог, а све у циљу да се избегну ризици неоснованих и превремених наплата потраживања према јавном тужилаштву. При том, имам у виду да се дешава да браниоци преурањено траже наплату потраживања према јавном тужилаштву. Уколико би се обезбедило више новчаних средстава на годишњем нивоу за горе поменуте намене, а имајући у виду потребе тужилачке истраге која изискује и трошкове вештачења, превођења, довођења окривљених, доласка сведока, увиђаја итд., тиме би се избегли постојећи финансијски проблеми. Увећање средстава овог тужилаштва треба да прати увећање обима посла.

III. Организација рада у Основном јавном тужилаштву у Бору

У Основном јавном тужилаштву у Бору Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места који је ступио на снагу 27.04.2023. године предвиђено је три заменика јавног тужиоца и Основни јавни тужилац. Након почетка примене Закона о јавном тужилаштву (објављен у „Службеном гласнику РС“ број 99/23 од 10.11.2023.године), носиоци јавнотужилачке функције су главни јавни тужилац и јавни тужилац. Попуњено је једно место јавног тужиоца, док радно место главног јавног тужиоца у Основном јавном тужилаштву и два радна

места јавног тужиоца нису попуњена. Послове из надлежности главног јавног тужиоца обавља в.ф главног јавног тужиоца. Поред носилаца јавнотужилачке функције у тужилаштву је запослено десет лица, од којих седам државних службеника и три намештеника. Такође, са једним лицем заснован је радни однос на одређено време због повећаног обима посла, на радно место јавнотужилачки помоћник у звању јавнотужилачког сарадника. За радно место постоји реална и неопходна потреба у овом тужилаштву, те је неопходно прибавити сагласност Министарства правде ради пријема овог лица на неодређено време.

Оваква систематизација радних места донета је у време када је важио стари Законик о кривичном поступку и не одговара потребама тужилачке истраге. Сматрам да сваки јавни тужилац мора да има свог записничара како би се лакше одвијао рад по предметима, а осим тога због евидентног и енормног повећања посла потребно је упослити још уписничара. Такав циљ сматрам остварљивим, тако да је потребно да се све активности усмере према Министарству правде у циљу добијања сагласности за попуњу тих радних места. С тим у вези потребно је сачинити реалан кадровски план и јасно изразити став у погледу систематизације радних места.

IV. Специјализација рада

Неопходно је стицање нових знања ради прилагођавања новонасталој ситуацији на подручју овог тужилаштва, а све због доласка кинеских инвеститора и са њима великог броја радника, а што је поред већ постојећег проблема са деликвентима ромске националности, довело до додатног пораста криминалитета.

Потребно је извршити додатну специјализацију, усавршавање и обуку у вези откривања и процесуирања учинилаца кривичних дела против животне средине, имајући у виду проблем загађења животне средину у граду Бору.

Такође, потребно је извршити додатну специјализацију у виду додатног стицања знања у погледу технике обраде предмета. Извршена је обука у погледу примене САПО програма.

Да би се остварио циљ специјализације рада, а то је пре свега брзо и ефикасно процесуирање извршилаца кривичних дела, неопходно је додатно побољшати сарадњу са другим државним органима, пре свега са службеним лицима надлежне Полицијске управе, надлежним инспекцијским органима, радницима Центра за социјални рад и нарочито са Службом неуропсихијатрије.

Организација рада Основног јавног тужилаштва у Бору мора бити усклађена и са радом Вишег јавног тужилаштва Зајечар и нужно је да се оствари тешња веза не само у погледу квалификације дела, већ и за поступање по предметима.

V. Контрола рада

С обзиром на свој положај, Основно јавно тужилаштво у Бору не врши контролу рада других тужилаштва, већ в.ф главног јавног тужиоца врши контролу рада јавних тужилаца, редовно на колегијумима даје инструкције за рад и поступање по предметима и слично.

VI. Јавнотужилачка и судска пракса

Област која је веома значајна у раду сваког тужилаштва јесте праћење и

уједначавање судске и тужилачке праксе и то је сегмент који треба унапредити у Основном јавном тужилаштву у Бору. Потребно је предузети мере на нивоу самог тужилаштва, као и на новоу целе тужилачке организације да се уједначи пре свега јавнотужилачка пракса. Презаузетост носилаца правосудне функције, доводи до тога да заиста немају довољно времена да се баве тим питањем. Постоје и даље дилеме у примени Законика о кривичном поступку, као и на питања материјалног права. Практика да се траже мишљења и упутства у појединим предметима је добра, али је треба проширити. Такође треба правити разлику између јавнотужилачке и судске праксе јер није нужно да се исте поклапају. Уколико по тужилачкој логици неко правно питање треба решити на један начин, а по судској пракси на други начин, постоје законом предвиђена ванредна средства, тако да треба охрабрити заменике да што чешће путем, на пример захтева за заштиту законитости, стварају нову праксу.

VII. Унапређење угледа и самосталности јавног тужилаштва

У погледу унапређења самосталности и угледа јавног тужилаштва, члан 5. Закона о јавном тужилаштву и чл. 4. Правилника о управи у јавним тужилаштвима треба доследно примењивати. Треба инсистирати на спречавању утицаја на доношење јавнотужилачких одлука. У пракси наравно постоје разни недозвољени притисци на носиоце јавнотужилачке функције што посредно, што непосредно, а сами јавни тужиоци нерадо говоре о томе. Треба по сваку цену очувати углед јавног тужилаштва, а пре свега носиоци правосудних функција су позвани да то и учине, зато треба јавно и отворено говорити о таквим проблемима, а услов томе јесте достојност самих носилаца те функције.

VIII. Однос јавног тужилаштва према другим државним органима

Квалитетан рад јавног тужилаштва подразумева сарадњу са другим државним органима, пре свих мислим на надлежни суд и надлежну полицијску управу са којима је по природи посла повезано јавно тужилаштво. Што се тиче Полицијске управе у Бору и до сада је задовољавајућ рад по предметима, а сарадња се остварује у непосредним контактима и консултацијама.

Ниво сарадње са судом је добар, али има места да се то унапреди и то у непосредном контакту са судијама и председником суда, како би се размотрили проблеми у функционисању између та два органа и евентуално спорна питања у кривичноправној материји.

Што се тиче тужилачке истраге и улоге јавног тужиоца у њој треба додатно утицати на друге државне органе и организације да ближе сарађују и ажурније поступају по тужилачким актима.

IX. Поступање по притужбама и представкама грађана на рад носилаца јавнотужилачке функције

У погледу рада по притужбама и представкама грађана поступа се благовремено и темељно, чиме се истовремено ради на додатном обезбеђењу пораста угледа јавног тужилаштва, као државног органа и учвршћивању поверења грађана у његов рад.

X. Однос јавних тужилаштва према грађанима у јавности

Побољшање угледа целе јавнотужилачке ораганизације лежи и у односу са грађанима. Усвојена комуникациона стратегија треба се доследно спровести и на том плану, а на иницијативу Вишег јавног тужилаштва, устројава се већ сад благовремено и редовно информисање о раду тужилаштва. У наредном периоду треба размотрити могућност да се преко Вишег јавног тужилаштва учествује у заједничким конференцијама за штампу и издавањима саопштења са Полицијском управом и да се боље информише јавност о важним догађајима који су предмет рада овог тужилаштва, а да се при томе води рачуна да се не угрозе поверљиви подаци из истраге.

XI. Коришћење техничких средстава у административном пословању

У Основном јавном тужилашству у Бору извршено је опремање одговарајућим техничким средствима за административни рад, али је потребно да се предузму мере за њихово одржавање. Такође, треба користити и нова технолошка достигнућа, а у складу са материјалним могућностима. То значи да треба искористи постојеће ресурсе и прибављати нове, а нарочито да се побољша обим коришћења опреме за оптичко и аудио снимање. То је скопчано и са практичним проблемом који треба решити са надлежним судом, а у погледу примене тако прикупљеног доказног материјала, то значи да се снимљен аудио и видео материјал може користити на суду.

КАНДИДАТ
Саша Милошевић